1852. N°. 68.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 7 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 5 Junij.

Wij herinneren de Kiezers dat zij aanstaanden Dingsdag hunne keuze moeten uitbrengen voor een Lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, en wel in plaats van Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest, die moet aftreden, doch terstond weder verkiesbaar is.

— Gelijk wij in ons vorig nommer reeds voorloopig mededeelden, vereenigden zich eergisteren op den Burg alhier de Officieren der dienstdoende Schutterij benevens verscheidene Heeren, die vroeger, gedurende den tijd dat de Heer Henkes aan het hoofd van de Schutterij dezer stad stond, als Officieren onder hem gediend hadden, aan een feestmaal ter viering van zijne vijftigjarige dienst bij die Schutterij. Als gasten waren daarbij tegenwoordig de Garnizoenskommandant, de Heer Luitenant-Kolonel Pisuisse, de Majoor Frantzmann, het hier in garnizoen liggende 2de bataillon van het 8ste regiment infanterie kommanderende, en de Kapitein der Jagers, de Heer Happé, die vroeger bij het mobiele bataillon als eerste Luitenant-Adjudant dienst gedaan en zich in ruime mate de achting en de vriendschap zijner toenmalige kameraden verworven had.

Bij zijn binnenkomen werd de Heer Henkes door de deelgenooten aan het feest, veertig in getal, in een der vertrekken van den Burg ontvangen. In welsprekende en hartelijke bewoordingen, wenschte de Heer Tieboel Siegenbeek, Majoor bij de Schutterij, hem uit aller naam geluk met het voorregt hem geschonken, eene zoo lange en eervolle loopbaan door tijden, dikwijls vol moeijelijkheden en bezwaren, te hebben mogen doorloopen. Bij het terugzien daarop mogt het hem een streelend genoegen wezen te weten, hoe zijn onvermoeide ijver, zijne trouwe en belanglooze diensten door allen, die vroeger en later onder hem gediend hadden, zóó werden hooggeschat en gewaardeerd, dat zij gewenscht hebben hem daarvan een blijvend aandenken te geven, bestaande uit een fraaijen zilveren beker, waarop gegraveerd stond:

»Aan I. Henkes, Luitenant-Kolonel, Kommandant der Leydsche »Schutterij, ter herinnering aan zijnen vijftigjarigen diensttijd. »uit achting en vriendschap door zijne hem hoogschattende Wa»penbroeders."

De Heer Siegenbeek eindigde met den Heer Henkes de kracht toe te wenschen, nog vele jaren zijne dienst aan de Schutterij te mogen wijden.

Met een door diep gevoel bewogen stem dankte de Heer Henkes voor de menigvuldige bewijzen van achting en toegenegenheid, welke hij steeds, en heden op nieuw, van zijne Officieren mogt ondervinden.

Hierop begaf men zich naar de zaal voor het feestmaal bestemd. Deze was fraai gedrapeerd en met schoone bloemgewassen versierd. Achter den Heer Henkes boven eene trophee van wapenen hing een standaard, waarop met gouden letters geschreven stond: »Hulde aan den Luitenant Kolonel I. Henkes wegens vijftigjarige trouwe dienst bij de Schutterij."

Eene aangename en gulle vrolijkheid heerschte aan tafel, welke ten top steeg, toen de Heer Majoor Siegenbeek op het dessert een feestdronk ter eere des Konings instelde, die door het des morgens uitgereikte eereteeken getoond had trouwe dienst op hoogen prijs te stellen, maar daarvan een nieuw bewijs op dit oogenblik gaf, daar hij, den vijftigjarigen diensttijd van den Heer Henkes vernomen hebbende, dezen bij besluit van 29 Mei ll. tot Kommandeur der Orde van de Eikenkroon had benoemd, waarvan het teeken en het brevet door den Heer Siegenbeek aan den Heer Henkes werden overhandigd. Luide en herhaalde kreeten van: leve de Koning, leve de Overste Henkes! getuigden van de deelneming, met welke het berigt dezer belooning ontvangen werd.

Ook op den verderen disch ontbrak het niet aan plegtige feestdronken en tot op het einde toe bezielde één geest van onderlinge welwillendheid en belangstelling in het gebeurde van den dag het maal, hetwelk voor de deelgenooten lang in aangename herinnering zal blijven en voor den waardigen man, die er de held van was, een bewijs heeft kunnen wezen van de achting en vriendschap, welke hij aan zijne Officieren voor zich wist in te boezemen.

— Het meisje dat, volgens een berigt van hier, in het *Handelsblad* van heden, uit een kermistent op straat zou zijn gevallen en kort daarop overleden, is wel gevallen, maar stond den volgenden dag levend aan de deur.

— Op den Hollandschen spoorweg zijn in Mei vervoerd 96,370 reizigers en is *f* 102,746 ontvangen; op den Rijnspoorweg zijn 39,858 personen vervoerd, en is ontvangen *f* 61,115.

— Omtrent den staat van Droogmaking van het Haarlemmermeer, in de maand Mei, meldt de *Staats-Cour.*, dat wegens de uitbreiding der droogvallende gronden, de middelbare waterstand bij eenigzins krachtigen wind niet altijd juist kan worden opgegeven en zijn daarom de waarnemingen van 27 April, bij windstilte gedaan, als grondslag aangenomen van den middelbaren stand op het einde dier maand, die stand was 3.74 el onder AP. Om dezelfde reden en terwijl de hoofdvaarten in het meer nog niet genoegzaam gevorderd zijn om de stoomwerktuigen onderling in verbinding te brengen, heeft de waarneming van den waterstand laatstelijk ook niet geregeld kunnen geschieden; men meent dien echter op den 31sten Mei te kunnen stellen op 3,85 el onder AP. en er is dan sinds 27 April eene daling van 11 duim Nederlandsch. Ofschoon de genoemde hoofdvaarten of aanvoerkanalen door 1200 werklieden met kracht worden voortgezet, veroorzaken de afwaaijingen veeltijds belemmeringen in de werking der stoomtuigen.

— Eergisteren is in het 1ste district van Rotterdam, tot lid van de Prov. Staten van Zuidholland verkozen Mr. C. A. van Kerckhoff, met 145 van de 239 stemmen. In het 2de district zal eene herkiezing moeten plaats hebben tusschen de Heeren L. Wentholt die 89 en H. Hoffmann van Hove die 66 van de 226 stemmen bekwam.

— Z. M. heeft aan de directie van de stoomboot Harlingen, met welke Z. M. den 19den April en 1 Mei gereisd heeft, als blijk zijner tevredenheid, eene kostbare zilveren bouillore met dito blad, prijkende met de koninkl. kroon en gepaste gravure, doen toekomen.

— In 1850 was het aantal scholen in ons land 3252, van welke 2452 openbare, 167 bijzondere 1ste kl. en 631 bijz. 2de kl. Het personeel der onderwijzers bedroeg 6358, van welke 550 onderwijzeressen. Van de 2989 hoofdonderwijzers, bezitten 40 den 1sten, 1836 den 2den, 857 den 3den en 182 den 4den rang, terwijl er nog 74 zonder rang werkzaam waren.

In Zuidholland is eene klagte over de talrijkheid der leerlingen in vele scholen, terwijl er ten platten lande gebrek aan hulp is.

In 1850 is er *f* 143,000 aan jaarwedden en *f* 2,700 aan gratificatien aan de onderwijzers uit 's Rijks kas verstrekt.

Het weduwenfonds in Zuidholland gaat vooruit door de krachtige ondersteuning der Provinciale Staten.

— Dertiende Vervolg van het Verslag der Regering, nopens het Beheer en den Staat der Kolonie Suriname over 1849, (zie ons n°. van 10, 12, 17, 19, 24, 29, 31 Maart, 9, 14, 16 April, 5 en 7 Mei).

Op het bijzondere erf van eenen ingezeten of op eenige andere plaats binnen de stad Paramaribo en hare buitenwijken, buiten het piket der justitie, mag geene straf van slagen of van eenig ander ligchamelijk bedwang aan slaven worden uitgeoefend, behoudens het regt der meesters tot de opsluiting hunner slaven op hunne erven voor niet langer dan 24 uren, en dat om over de jeugdige slaven beneden 14 jaren eene vaderlijke tucht te kunnen uitoefenen.

Dezelfde bepalingen gelden ook voor de bewoners van Nieuw-Rotterdam.

De straffen waartoe te Paramaribo en te Nieuw-Rotterdam, op de daartoe aangewezene plaatsen, de meester op eigen gezag bevoegd is over te gaan en welke door de ambtenaren der policie op eenvoudige aanvrage der eigenaren of hunne vertegenwoordigers aan slaven boven de 14 jaren oud kunnen worden toegepast, mogen niet te boven gaan: opsluiting gedurende 3 nachten, opsluiting gedurende 3 etmalen met of zonder boeijen; slagen met de gewone zweep: aan mannen 25; vrouwen 15; jongens tusschen de 16 en 14 jaren 15, en meisjes van denzelfden ouderdom 10.

In geval van twijfel aan de bevoegdheid van den persoon die de straf vordert, indien de slaaf in ziekelijke omstandigheid schijnt te verkeeren, of wanneer eene slavin zwanger schijnt of beweert te zijn, kunnen de policiebeambten de uitvoering der straf schorsen, tot nadere bevelen van den Procureur-Generaal of den Landdrost zullen ontvangen zijn.

De regter behoudt zijne bevoegdheid om meesters van slaven, die hun gezag doorgaand misbruiken, dat gezag te ontnemen.

Aan jederen slaaf boven de 14 jaren oud moet worden uitgereikt: wekelijks: 2 bossen banannen, wegende te zamen niet minder dan 56 ponden, of

9 Amsterd. ℔ rijst, of 22 ℔ yams, of 35 ℔ goede tayars; of 9 ℔ korenmeel, of 8 ℔ tarwemeel, of 8 ℔ gort, of zoovele ℔ erwten, boonen; mais of cassave, als in voedingsvermogen met eene der bovengenoemde hoeveelheden gelijkstaan; 2 ℔ bakkeljaauw of andere gezouten visch; of 2 ℔ gezouten of gerookt vleesch; of 2 ℔ haring of makreel; of ook daags $\frac{1}{2}$ ℔ versch rund-, kabrieten- of varkensvleesch. Maandelijks: gedurende den regentijd 1 ℔ en gedurende den droogen tijd $1\frac{1}{4}$ ℔ zout.

Bovendien ontvangt iedere slaaf, boven de 18 jaren, om de zes weken een ℔ tabak en drie pijpen, en daags een wijnglas rhum of dram. Jongere slaven, de vrouwelijke en de mans-slaven die geen gebruik maken van sterken drank, bekomen wekelijks 2 pinten melassie. Aan iederen slaaf boven de 8 en tot en met 14 jaren oud wordt, behalve de hun toegekende hoeveelheid melassie, de helft en aan jongeren een derde der hierboven vermelde levensmiddelen toegelegd.

Aan slaven die hunne levensmiddelen niet behoorlijk bewaren, die ze verkwanselen of verkwisten, of die zich herhaaldelijk aan wegloopen hebben schuldig gemaakt, kunnen dagelijks rantsoenen worden uitgereikt. Hetzelfde moet ook geschieden met zieken onder geneeskundige behandeling.

Slaven op houtgronden, die onder genot van eenen vrijen dag in de week zelven hunne kostgronden mogen aanleggen en onderhouden, ontvangen geene uitreiking van den vermelden droogen kost. Achteloosheid of verzuim van gezagvoerders in de uitdeeling der voormelde levensmiddelen wordt gestraft met eene boete van *f* 25 tot *f* 100.

Indien eigenaren of administrateuren nalatig zijn om voor de aanschaffing en verstrekking der benoodigde levensmiddelen te zorgen, zullen zij gestraft worden met eene boete van *f* 50 tot *f* 300. Bij nalatigheid voorziet de Regering er in, onder verhaal op de plantage.

Het houden van pluimvee, en het bebouwen van bepaaldelijk aangewezen of aan te wijzen grondjes, door de slaven in hunne vrije uren, moet door de gezagvoerders voordurend worden aangemoedigd. Voorts is de arbeid op alle plantagien voor de taak van eenen dag geregeld. Ook voor bejaarden, zwakken, kinderen en kraamvrouwen, het vieren van den Zondag, en het verleenen van eenige dagen tot nieuwejaars-uitspanning. Verder is het noodige bepaald omtrent voldoende woningen en het onderhoud en schoonhouden derzelve. Eigenaren, administrateuren en gezagvoerders zijn, ieder voor zooveel hen aangaat, gehouden om voor behoorlijke genees- en heelkundige behandeling van de slaven te zorgen, een en ander op verschillende boeten.

Gezagvoerders mogen de navolgende straffen opleggen: *a.* onthouding van sterken drank of melassie gedurende hoogstens 14 achtereenvolgende dagen; *b.* opsluiting gedurende 14 dagen, alleen des nachts of dag en nacht; *c.* het aanleggen eener ligte kettingboei, gedurende ten langste 14 dagen, alleen des daags of gedurende dag en nacht; *d.* slagen met de gewone zweep: aan mannen, ten hoogste 25; aan vrouwen, ten hoogste 15; aan jongens tusschen de 16 en 14 jaren oud, ten hoogste 15; aan meisjes van denzelfden ouderdom, ten hoogste 10. Over de jongere slaven, die den ouderdom van 14 jaren nog niet ten volle bereikt hebben, mogen de gezagvoerders eene vaderlijke tucht uitoefenen. Zwangere vrouwen mogen in geen geval met slagen of met kettingboei gestraft worden. Een slaaf, weigerende de straf, hem door den gezagvoerder opgelegd, te ondergaan, zal niet van het werk geweerd, maar daaraan gelaten worden; doch zal inmiddels van de zaak door den gezagvoerder aan den eigenaar of administrateur kennis worden gegeven, die daarin zal voorzien, zooals hij vermeenen zal te behooren. Het wordt echter den gezagvoerder overgelaten, om, zulks noodzakelijk oordeelende, den wederspanninge preventief te doen opsluiten.

De straffen, welke eigenaren of administrateuren vermogen op te leggen, zijn: *a.* verwijdering of verbanning naar eenige andere plantagie of grond; *b.* hoogstens het dubbele der straffen in het vorige artikel vermeld. Administrateuren mogen echter op de plantagie of grond, welke zij zelven bewonen, of waarop zij tevens de functie van gezagvoerder waarnemen, het maximum der straffen aan gezagvoerders veroorloofd, niet overschrijden.

Eigenaren of administrateuren, oordeelende dat een slaaf eene ernstigere correctie verdient, dan waartoe zij bevoegd zijn, zullen daarvan aan den Procureur-Generaal of in de districten Nickerie aan den Landdrost aldaar, kennis geven, en zullen deze autoriteiten, na onderzoek en bevinding dat de zaak zonder tusschenkomst des regters huiselijk kan worden afgedaan, tot eene zwaardere straf mogen autoriseren. Wanneer het noodig geoordeeld wordt de straf op de plantagie, waartoe de strafschuldige behoort, of waarop het vergrijp is bedreven, ten uitvoer te leggen, zal zulks niet geschieden dan in tegenwoordigheid van den Procureur-Generaal, van den genoemden Landdrost of van een Burger-Officier. Blank-Officieren mogen in geen geval eenige straf opleggen; bij afwezigheid of ontstentenis echter van den gezagvoerder of van zijnen plaatsbekleeder, is aan de Blank-Officieren eene preventive opsluiting veroorloofd.

De gezagvoerders moeten naauwkeurig daartoe opzettelijk aan te leggen registers houden van door hen opgelegde en uitgevoerde straffen. Zij moeten die straffen mede in maandstaten vermelden. Het een en ander op eene boete van *f* 10 tot *f* 50. Tegen overschrijding der bevoegdheid tot straffen is eene boete bedreigd van *f* 100 tot *f* 300. Wanneer de overschrijding door verzwarende omstandigheden in mishandeling mogt ontaard zijn, wordt dit als feitelijk geweld aangemerkt en gestraft. Het straffen van slaven door anderen, dan die daartoe de bevoegdheid hebben of met andere dan geoorloofde strafwerktuigen, wordt beschouwd als feitelijk geweld.

Door de strafbepalingen, hierboven vermeld, wordt niet gederogeerd aan de bevoegdheid des regters, om gezagvoerders, eigenaren of administrateuren van plantagien, die hun gezag doorgaand misbruiken, ongeschikt te verklaren, om eenig opzigt over de slaven te voeren en hun het gezag daarover te ontnemen.

Door deze nieuwe bepalingen heeft het lot des slaafs eene wezenlijke verbetering ondergaan. De beperking der bevoegdheid tot straffen is een gewigtige stap op den weg van vooruitgang en de voorgeschreven maatregel om de uitvoering der ligchamelijke tuchtiging in de steden geheel, en op de plantagien ten deele, onder opzigt der policie te doen plaats hebben, stelt eenen waarborg tegen overdrijving en willekeur daar.

[Het 14de en laatste Vervolg bevat een verslag omtrent de volkplanting in Suriname, 't geen wij bij de eerste gelegenheid zullen plaatsen.]

's GRAVENHAGE, 5 Junij.

De 34ste vergadering der Ev. Luthersche Synode is alhier heden onder het Voorzitterschap van Ds. J. Decker Zimmerman van Utrecht geopend.

— De Minister van Justitie zal den 8sten en die van Marine den 11den geen gehoor verleenen.

— Den 22sten September 1851 zijn aan de Tweede Kamer twee wetsontwerpen betrekkelijk de regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indie ter overweging aangeboden, waarvan het eerste, gemerkt 1a. *A*, strekt om met geringe wijziging het Nederlandsche muntstelsel in Indie in werking te brengen en daartoe eene verwisseling van kopergeld en eene inwisseling van het onder den naam van recepissen uitgegeven papier te doen plaats hebben; het tweede, gemerkt 1a. *B*, om de middelen aan te wijzen ter voorziening in de uitgaven, voor deze maatregelen gevorderd.

Van het onderzoek van deze wets-ontwerpen in de Afdeelingen is een voorloopig verslag gedrukt, waaruit hoofdzakelijk blijkt, dat men het in de hoofdzaak met het ontwerp *A*, vrij wel eens is, vooral wat de hooge noodzakelijkheid der regeling van het muntwezen in Indie betreft; doch dat ontwerp *B*, behelzende de wijze om de daartoe benoodigde 33 millioen te vinden uit al wat er boven de $14\frac{1}{2}$ ton gouds jaarlijks op de O. I. rekening zal overschieten, van wege de onzekerheid, langen onbepaalden duur en verdere nadeelen algemeen zeer is afgekeurd.

AMSTERDAM, 4 Junij.

Z. M. heeft aan de Kon. Ned. Zeil- en Roeivereeniging alhier een Standaard geschonken, wiens vlag rood, wit en blaauw is, vervaardigd van eene keurige stof, beslaande eene oppervlakte van ongeveer 70 ellen. In het midden der witte kleur is een langwerpig schuins veld, waarop in goud geborduurd is het naamcijfer des Konings, waarboven de Koninklijke kroon geplaatst is, opgesierd met paarlen, terwijl uit de bogen der kroon, echt karmozijn fluweel uitkomt, en is verder versierd met steenen van rood en groen, die ook geborduurd zijn. De standaard is geheel wit van dezelfde stof, ter lengte van ongeveer 15 ellen, met een blaauw veld in het midden, gelijkvormig aan de vlag geborduurd.

— Op de school voor verwaarloosde kinderen te Gorssel, in Gelderland, door de onvermoeide pogingen van den Heer W. H. Suringar opgerigt, bevinden zich bereids 38 jongens die meerendeels tot bedelaars-gezinnen in de Hollandsche steden behooren. Tot nog toe heeft men geene straffen behoeven toe te passen, en ziet men deze jongens, die vroeger aan geenen arbeid hoegenaamd gewend waren, reeds in den vroegen morgen na de godsdienstoefening blijmoedig aan den veldarbeid gaan. Onlangs is dit gesticht door den Heer Mets, directeur en oprigter van Mettray in Frankrijk, bezocht, die zijne bijzondere tevredenheid over de doelmatigheid dezer inrigting te kennen gegeven heeft. De kosten van verpleging bedragen slechts de som van *f* 60 per hoofd in het jaar.

APELDOORN, 3 Junij.

Gisteren ten $8\frac{1}{2}$ ure heeft de Geldersche Maatschappij van Landbouw hare algemeene vergadering gehouden, in de schouwburgzaal op het paleis het Loo. Kort na de aankomst der leden verscheen Z. M. met een aanzienlijk gezelschap, en opende de vergadering met de navolgende rede:

MIJNE HEEREN!

Naauwelijks is het feestgeschal in Neêrlands hoofdstad geëindigd, naauwelijks zijn de feestvierende harten door het schoon en echt Vaderlandsch, ter eere en ter nagedachtenis aan Rembrandt toegewijd feest gekoeld, of het was voor het Nederlandsche volk en in het bijzonder voor de ingezetenen van dit schoone gewest eene behoefte, ook iets ten beste van het Vaderland te doen. Iets te doen, hetwelk welligt minder glansrijk, maar niet minder heilrijk is te achten.

Ik wil gewagen van het Landbouwfeest van dezen dag, ik wil gewagen van de algemeene vergadering der Geldersche Maatschappij van Landbouw, aan welke zich zoo vele gunstig bekende Landbouw-beoefenaren hebben aangesloten.

Ja, wie zal het loochenen, wie zal het kunnen tegenspreken, dat de landbouw is eene grootsche wetenschap, daar zij ons dagelijks onze afhankelijkheid van den Schepper aller dingen doet gevoelen, van Hem, zonder Wiens zegen al ons pogen, als ons zwoegen onvruchtbaar blijft?

Wie zal het loochenen, M. H., dat de landbouw eene ware voedster is, dat de landbouw innig verbonden is aan zoo vele hoogstgewigtige takken van volkswelvaart en van volksontwikkeling?

Maar, M. H. mij blijft een pligt der erkentelijkheid, der diepe erkentelijkheid jegens alle leden van dit Landbouw-Genootschap te vervullen, het is U mijnen opregten, innigen en welgemeenden dank te betuigen, mij het Beschermheerschap dezer gewigtige instelling zoo welwillend te hebben aangeboden.

Ik beschouw dit Beschermheerschap aan mij opgedragen als een uitstekend

bewijs van vertrouwen, hetwelk ik op hoogen prijs stel; en ik heet U allen driewerf en ten hartelijkste welkom op deze plaats en binnen deze muren.

De dag van heden zal gewis blijven een gewigtige en gedenkwaardige dag in de geschiedrollen van het Huis van Oranje, daar het mij gegeven is de eerste uit dat Huis te zijn, aan wien het genoegen mag te beurt vallen eene vergadering, den landbouw gewijd, in persoon te mogen openen, en het is daarom, het is om U allen mijne groote belangstelling in den bloei en de welvaart van den landbouw te toonen, dat ik mij omringd heb van mannen, welker namen eens met roem in Neêrlands historiebladen zullen vermeld worden. Het is daarom, dat het mij zoo aangenaam ware geweest mij vergezeld te zien door den Edelen Prins, door mijnen hartelijk geliefden eenigen broeder, Prins Hendrik der Nederlanden, welke zijne beste krachten, van zijne vroegste jeugd, heeft toegewijd om Neêrlands onsterfelijke vlag met eere te handhaven op die Nederlandsche kielen, waarop Ruyter's groote naam nimmer zal worden vergeten.

De Burgemeester dezer gemeente, de Heer D. Bas Backer, Voorzitter der algemeene vergadering, beantwoordde deze toespraak met eene uitvoerige zeer gepaste rede. Na het uitspreken van welke de vergadering met het slotwoord, *leve de Koning*, instemde.

Z. M. verwijderde zich daarop met zijn gezelschap en men begon de werkzaamheden, welke tot 11 ure werden voortgezet.

Heden werd de Tentoonstelling van Werktuigen en Vee in het Park gehouden, welke uitstekend schoon en belangrijk was. Onder de stieren muntten drie door bijzondere grootte uit, welke aan Z. M. den Koning toebehooren; zij zouden zeker den prijs behaald hebben, maar Z. M. had verlangd dat zij niet in aanmerking zouden komen.

— Het Prov. Geregtshof van Gelderland heeft gisteren den Heer H. J. Siepkens, Burgemeester van Rosmalen, ter zake van laster jegens beambten der Maréchaussée, veroordeeld tot eene gevannisstraf van eene maand, geldboete van *f* 25, met ontzegging gedurende 5 jaren van de regten, vermeld bij art. 42 Code Pénal.

TIEL, 2 Junij.

Het voor de Regtbank alhier gevoerde proces tusschen het bestuur der domeinen eenerzijds en den Heer van Randwyck, betrekkelijk het beheer der kerkelijke goederen van Rossem, ter andere zijde, is thans voor goed ten einde gebragt. De in het ongelijk gestelde heer van Randwyck heeft verklaard, in het vonnis der Regtbank te berusten en zich gereed getoond het beheer der goederen, waarover proces geweest is, over te dragen aan het bestuur der domeinen, en van de gevoerde administratie, rekening en verantwoording te doen.

Men verneemt dat bereids onderscheidene andere aanzienlijke ingezetenen van deze provincie, die op gelijken voet als de Heer van R. beheer over kerkelijke goederen voeren, van wege het bestuur der domeinen zijn aangeschreven om dat beheer over te geven.

MAASTRICHT, 1 Junij.

Een jongman van onzen omtrek die op het bureau van eenen Notaris werkzaam was, kreeg na eenigen tijd, wegens zijne nalatigheid zijn ontslag. Iets later stelde de Dame, bij wie hij woonde, hem 3000 fr. ter hand, met verzoek om die af te geven aan het hoofd eener naburige congregatie. In stede van aan dit verzoek te voldoen, vertrekt hij naar Aken en verspeelt er nagenoeg alles, gaat toen naar Homburg en wint 26,000 frs. Door de policie nagespoord, keert hij naar Limburg terug en stelt de 3000 frs. weder aan de eigenares ter hand. Ongelukkiglijk drijft zijne hartstogtelijke zucht tot het spel hem andermaal naar Homburg en verliest hij er al wat hij bezat. Door wanhoop voortgezweept, keert hij naar zijne provincie terug, doch in het Akensche bosch gekomen, maakt hij daar een einde aan zijn leven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Junij.

Gisteren middag stortte een gedeelte van den vloer der eerste verdieping der nieuwe korenbeurs te Liverpool in, toen er een groot getal personen bijeen waren; bijna 2/5 der aanwezigen werden 9 voet in de diepte gestort, doch geen hunner gevaarlijk gewond. Twee werklieden echter die gelijk vloers bezig waren, zijn verpletterd. Men schrijft dit ongeluk toe aan het te diep uitgraven onder de twee bogen op welke de eerste verdieping rustte.

— Gisteren avond ontving men het eerst alhier binnen 2 uren per electrischen telegraaph de tijding uit Dublin, dat die onderzeesche gemeenschap was aangeknoopt.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 Junij.

Het ministeriele blad de *Observateur Belge* is in Frankrijk bepaaldelijk verboden, nadat verscheidene nommers, wegens artikelen van eene aan de Fransche Regering ongevallige strekking, aan de Fransche postkantoren waren in beslag genomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Junij.

De Commissie uit het Wetgevend Ligchaam heeft tot onderzoek der Staatsbegrooting voor 1853, den Heer de Chasseloup-Laubat tot rapporteur voor de uitgaven en den Heer Gouin tot rapporteur voor de inkomsten gekozen.

Beide mannen van groote financiele kennis hebben, zegt men, verklaard, dat men ter voorkoming van welligt onherstelbaar bederf van het financiewezen, onverwijld trachten moest de uitgaven in wezenlijk evenwigt met de inkomsten te brengen, door besparingen en des noods zelfs door het invoeren van nieuwe belastingen.

De openbare beraadslaging over de begrooting zal, denkt men, den 15den kunnen aanvangen, terwijl met het einde der maand de zitting, volgens voorschrift der staatsregeling moet worden gesloten.

— In de zitting van het Wetgevend Ligchaam van den 4den dezer zal worden beraadslaagd over het wets-ontwerp tot wijziging der artikelen van het wetboek van criminele instructie betreffende buiten 's lands gepleegde misdaden en wanbedrijven.

— De eed aan de Regering is nog niet tot de geestelijkheid uitgestrekt. Over dit denkbeeld om ook de geestelijkheid in zoover zij bezoldigd is, dien eed af te vorderen, zijn eenige Bisschoppen geraadpleegd; maar de door hen in het midden gebragte tegenbedenkingen hebben doen zien hoeveel moeijelijkheden men bij de uitvoering zoude kunnen ontmoeten, en men heeft het opgegeven.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft dezer dagen de Prefecten aangeschreven, om aan de veroordeelde vrouwen in de groote strafgevangenissen te doen bekend maken, dat zij des verkiezende naar het strafgesticht in Fransch Guyana zullen worden overgebragt, en aldaar eene goede behandeling en niet te zwaren arbeid zullen vinden en bij goed gedrag met een straffeling zullen mogen huwen.

In een dier gevangenissen nabij Parijs hebben de meerderheid der vrouwen, die in staat zijn om te huwen, die overbrenging verzocht.

De aanschrijving zegt dat van de mannelijke werkbare bevolking der galeikerkers reeds het meerderdeel de voorkeur gegeven heeft aan de overvoering.

— De *Moniteur* berigt, dat de in 1848 tusschen Frankrijk en Beijeren aangegane overeenkomst tot aanleg van eenen spoorweg van Straatsburg naar Spiers, zal worden ten uitvoer gebragt.

— De Maire te Rijssel wilde onlangs het houden eener processie verhinderen. De Prefect echter vernietigde het daartoe uitgevaardigd besluit, waarop de Maire zijn ontslag nam.

— Den 30sten Mei is het eerste sleepstoomvaartuig op het Rhône-Rijnkanaal regtstreeks van Lyon te Straatsburg aangekomen, waar het door den handelsstand op eene plegtige wijze werd ontvangen.

ITALIE.

De vreemde dagbladen worden thans in den Kerkelijken Staat belast met het gewoon brievenport. Het was echter moeijelijk Fransche dagbladen te weren, omdat de Fransche bezetting die leende, doch nu doet de Pauselijke Regering die in een Casino bezorgen, waar elk Fransch soldaat ter lezing wordt toegelaten, maar de bladen niet buiten het gebouw mag brengen.

— Uit Rome wordt gemeld, dat de Heer Murray, die onlangs door de Romeinsche Geregtshoven ter dood veroordeeld werd, van Rome naar Ancona gezonden is, zonder dat men nog weet of het vonnis ten uitvoer zal worden gelegd. De Heer Moore, de Engelsche Consul te Ancona, had geen verlof kunnen erlangen om den Heer Murray te spreken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 3 Junij.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft vóór zijn vertrek aan iederen kurassier van het reg. *Keizer van Rusland*, 3, aan iederen onder-officier 6 en aan iederen wachtmeester 10 ducaten geschonken.

— Op het einde van Maart bedroeg de bevolking dezer stad 440,465 zielen.

— Aan de Hoogeschool te Bonn studeren thans 984 jongelieden. Daarbij bezoeken 28 hospitalisten de collegiën, dus te zamen 1012. De Regtsgeleerde faculteit telt 350 studenten, de Geneeskundige 111, de Philosophische 256, de R. K. Theologische faculteit 196 en de Evangelisch Theologische 71 studenten.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 1 Junij.

Velen leiden uit het vervaardigen van een plan tot hervorming van het openbaar onderwijs, dat opgedragen is aan den Rijksraad Buol, af, dat de geestelijkheid voortaan de voornaamste hand in het onderwijs zal hebben, daar die Rijksraad een verklaard voorstander is der ultramontaansche partij.

— De Keizer van Rusland heeft gedurende zijn verblijf alhier meer dan 100 Ridderorden en 80,000 fl. in geschenken aan hofbeambten gegeven.

— Er worden in Hongarije en vooral te Pesth vele toebereidselen gemaakt voor de ontvangst van den Keizer, welke binnen kort daarheen eene reis zal doen. Z. M. zou bij die gelegenheid eene uitgebreide amnestie verleenen.

KERKNIEUWS.

MAASSLUIS 1 Junij. Uit het vroeger gemelde twaalftal Predikanten heeft de Breede Kerkeraad het navolgende zestal gevormeerd: DD. Adriani, te Waddinxveen; van Bell, te Noordwijkerhout; Bresser, te Strijen; van Griethuizen, te Bunnik; Nachenius, te Sassenheim, en Steenberg te Dirksland.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 4den Junij de Heer H. Ter Kuile, van Almelo, in de Regten, met *Theses*.

STADS BERIGTEN.

In de maand Mei 1852 zijn binnen de Gemeente *Leyden* overleden 68 personen, als: 18 Mannen, 23 Vrouwen, 17 Zoons en 10 Dochters; daarenboven als levenloos aangegeven 7.

Gedurende diezelfde maand zijn aldaar geboren 112 Kinderen, als: 60 Zoons en 52 Dochters; waaronder zijn begrepen 1 paar tweelingen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het dienstjaar 1852—53, voor de patentpligtigen, bedoeld bij Tabel 14 nº. 37—40 der wet van den 21sten Mei 1819 (*Staatsblad* nº. 34) zijnde *Slijters*, *Tappers*, *Kroeg- en Koffijhuishouders*, dagelijks zal worden gevaceerd ter Secretarie dezer Gemeente voormiddags van *tien* tot *één* ure, de Zondagen uitgezonderd, mits blijke dat de helft van hunnen aanslag over het loopende dienstjaar zal zijn voldaan en het verschuldigde van het voorgaande jaar, ten volle is aangezuiverd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 5 Junij 1852. VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: C. A. FRANCHIMON,
EN
A. M. M. VERBRUGGE.
LEYDEN, 3 Junij 1852.

Voor de vele blijken van deelneming, bij het overlijden van onzen Vader en Behuwd-Vader ondervonden, betuigen wij onzen hartelijken dank.

J. VAN LOGHEM,
LEYDEN, 4 Junij 1852. L. W. VAN LOGHEM, VAN DEN HURK.

ECHTSCHEIDING.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van den tienden Februarij 1800 twee en vijftig, is op verzoek van ANTONIUS VAN ZIJP, *Schoenmaker* te *Leyden*, het Huwelijk tusschen hem en zijne afwezige Huisvrouw GRIETJE THOMASSE bestaande, **ontbonden** verklaard met alle de gevolgen van dien.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan artikel 828 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

De Procureur voor den Verzoeker geoccupeerd hebbende,
A. A. DILLIÉ.

De Ondergeteekenden, COMMISSARISSEN van het ***Waarborg-Genootschap voor Weduwen***, opgerigt den 1sten Mei 1827, onder Directie van de Heeren J. TE WINKEL en H. J. RIETVELD, berigten bij deze aan de daarbij Belanghebbenden, dat op heden door gemelde Heeren Directeuren **Rekening** en **Verantwoording** is gedaan over het *Vijfentwintigste* Genootschapsjaar, vergezeld van een volledig overzigt omtrent den Staat des Genootschaps; dat zij dien in de volmaakste orde bevonden hebben, en dat hun uit de gedane mededeelingen ten volle gebleken is, dat zij de deelneming in deze allezins nuttige inrigting bij voortduring gerust kunnen blijven aanbevelen. Dat meergemelde Heeren Directeuren een exemplaar van deze Rekening aan de Belanghebbenden zullen doen uitreiken, vergezeld van twee Stembilletten, waarvan een ter verkiezing van eenen Commissaris, in de plaats van den eerstondergeteekende, die volgens den rooster dit jaar moet aftreden.

W. BAARSLAG,
AMSTERDAM, 17 Mei 1852. A. VAN DER SWAN,
A. TEN CATE J. Az.

Voor nadere informatiën omtrent bovengenoemd Genootschap en tot deelneming in hetzelve kan men zich adresseren bij J. KRUKLAND, Vischmarkt te *Leyden*.

In eene ***Apotheek*** te *Leyden* verlangt men op billijke voorwaarden een LEERLING. Indien men van deze gelegenheid, buiten inwoning gebruik wilde maken, biedt men dezelve *kosteloos* aan. Adres *franco* onder Lett. **S.** bij den Boekhandelaar en Boekdrukker D. NOOTHOVEN VAN GOOR.

Eene Hoogbejaarde JUFVROUW

zoekt in een stil Protestantsch Gezin alhier, **Kost** en **Bewasschen**, met gezellig verkeer, liefst met eene **Vrije Kamer**. Brieven onder Letter **B.** aan het Bureau dezer Courant.

Door Sterfgeval uit de Hand te Koop

een bijzonder aangenaam, net, weldoortimmerd en best onderhouden HUIS, met diverse Beneden- en Boven-Vertrekken, benevens eene Binnenplaats en Tuin daar achter, staande en gelegen op de Hoogewoerd, Wijk III. Nº. 470. Te bevragen bij J. J. ZUUR, *Koopman in IJzerwaren.*

Bij de Muziekhandelaren SCHREUDER & VAN BAAK is ontvangen:

F. DUNKLER, *Feestmarsch op 8 Junij* 1852, voor Piano *f* 0.30.
L. F. REVIUS, *Valse Brillante de Rembrandt*, » » - 0,50.

Uitgegeven door de *Muziekale Correspondentie* te *'s Hage*, waarvan het 4de vervolg van den Catalogus het licht ziet. Reeds zijn 864 Werken uitgegeven. De Depôts van deze *Nieuwe goedkoope Muziek*, zijn in alle Steden van het Rijk gevestigd; te *Leyden* bij SCHREUDER & VAN BAAK.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Zwolle*,	Maandag	7 Junij	12 uur,	Schipper		....
» *Amersfoort*,	Dingsdag	8 »	11	»	»	J. HOUTZAGER.
» *Alkmaar*,	Woensdag	9 »	9	»	»	L. KROON.
» *Sneek*,	»	9 »	11	»	»	S. DE VRIES.
» *Deventer*,	Donderdag	10 »	12	»	»	H. J. BOSCH.
» *Zutphen*,	»	10 »	12	»	»	J. DE HAAS.
» *Kampen*,	»	10 »	12	»	»	K. ROZENDAAL.
» *Apeldoorn*,	»	10 »	12	»	»	H. WIEPKING.
» *Hoorn*,	Vrijdag	11 »	10	»	»	J. RAJER.

Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Bestelder C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. — De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

Een gezwel aan den hals genezen door de Zalf en de Pillen van Holloway.

THOMAS MARLOW, te Bristol woonachtig (Walsh-Back) was sedert jaren ziekelijk geweest, gedurig klagende over pijnen in den nek. Hij raadpleegde onderscheidene genees- en heelkundigen, doch zonder het minste goed gevolg. Eindelijk ontstond er een groot gezwel onder zijn linkeroor, waaraan hij geruimen tijd verschrikkelijk leed, terwijl alle, andermaal aangewende middelen tot geen de minste baat verstrekten; tot dat hij eindelijk gebruik maakte van de *Zalf* en de *Pillen* van HOLLOWAY, welke spoedig het gezwel verdeelden en genazen, zoodat hij thans in den besten staat van gezondheid verkeert.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.
Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 5 *Junij*. Van *f* 28 tot *f* 32.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN,

Zaturdag 5 *Junij*,

Tarwe *f* 8.60 tot *f* 8.80. Rogge *f* 7.00 tot *f* 7.30. Gerst *f* 5.00 tot *f* 5.20. Haver *f* 3.40 tot *f* 3.80. Paardeboonen *f* 4.60 tot *f* 5.00. Duiveboonen *f* 5.80 tot *f* 6,00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 4 Junij.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{1}{4}$	$61\frac{3}{8}$	$61\frac{1}{4}$
Dito Certificaten	» 3 »	$72\frac{15}{16}$	73	73
Dito dito	» 4 »	$93\frac{1}{4}$	$93\frac{5}{16}$	$93\frac{5}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	$94\frac{1}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	116	—	—
O. I. Leening	» 4 »	$92\frac{7}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{3}{4}$	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	$99\frac{1}{4}$	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$106\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$105\frac{3}{4}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	$90\frac{3}{16}$	$90\frac{1}{4}$	—
Dito bij STIEGLITZ & Cº.	» 4 »	—	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	$68\frac{1}{4}$	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$68\frac{3}{8}$	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4 »	$81\frac{9}{16}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten	fl. 250 *f*.	—	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	—	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	$21\frac{3}{16}$	$21\frac{5}{16}$	$21\frac{1}{4}$
Dito Obligatiën	» 3 »	$47\frac{1}{2}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{11}{16}$	$43\frac{5}{8}$
Bewijzen Coupons		$2\frac{11}{16}$	$2\frac{3}{4}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	75	$75\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	$85\frac{3}{8}$	$85\frac{1}{2}$	$85\frac{1}{2}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$39\frac{1}{16}$	$39\frac{1}{8}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$ »	$49\frac{3}{4}$	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$50\frac{1}{16}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5 »	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{3}{4}$	$99\frac{3}{8}$
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	$39\frac{7}{16}$	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{7}{16}$
Dito dito	» 4 »	$37\frac{3}{8}$	—	—
VENEZUELA,	» $3\frac{1}{4}$ »	$40\frac{3}{4}$	41	—
MEXICO,	» 5 »	$25\frac{3}{4}$	$25\frac{7}{16}$	$25\frac{3}{8}$
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{9}{16}$	$4\frac{5}{8}$	$4\frac{9}{16}$

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.